

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/24/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200770
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013200770.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: I. Q., nar.: XX.XX.XXXX, bytom U., ulica L.R. X, D. XX K... XX U., Poľská republika, občan Poľskej republiky, zast.: Mgr. Ľudmilou Vörčákovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Národná č. 814/4, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (pôvodne Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát), IČO: 00 151 866 so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. februára 2014 č. k. 11Scud/2/2013 - 55, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. februára 2014 č. k. 11Scud/2/2013 - 55 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle článku VII. zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01. januára 2013 zmenil text ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov tak, že za prvú vetu boli vložené nasledujúce nové vety:

„Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec.“

Následne bolo na Najvyšší súd doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zrušení rozpočtových organizácií č. p. SLV-PS-1120/2012, ktoré podpísal Podpredseda vlády a minister vnútra SR dňa 12.12.2012. Medzi uvedenými krajskými riaditeľstvami policajného zboru bol uvedený aj

žalovaný. S odkazom na ustanovenie § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa ďalej v rozhodnutí konštatovalo, že práva a povinnosti, t. j. aj procesného charakteru, zrušených rozpočtových organizácií prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. S prihliadnutím na hore citované ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 171/1993 Z. z. a to, že Najvyšší súd nemá vedomosť, že by bol minister v tomto zmysle takto rozhodol, tak na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd preukázané, že do procesného postavenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Preto bude s týmto procesným nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho procesného nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka, vrátane aj výrokovej časti súdneho rozhodnutia pri identifikácii napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

2. Rozhodnutím č. p.: KRPZ-PO-KDI3-50-009/2013-P z 08.07.2013 o odvolaní (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 18) žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu v Stropkove Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Svidníku č.: ORPZ-SK-ODI3-39/2013-P zo 04.04.2013 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) nasledovne:

„vo výrokovej časti rozhodnutia sa d o p í ň a za časť textu: „ ... po prejazde ľavotočivej zákruty na priamom úseku cesty ...“ dopĺňa časť textu: „ ... I/15, medzi obcami Breznica a Miňovce, okr. Stropkov, v kilometri 36,30 smerom k obci Breznica ...“

a časť textu č. 2: „ ... sa obvinenému/ej/ I. Q. ukladá:

a/ pokuta 500 €, slovom päťsto eur,

b/ zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov.

- odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o priestupku ...“

sa v y p ú š ť a n a h r a d z u j e časťou textu č. 2: „ ... sa obvinenému/ej/ I. Q. ukladá:

a/ pokuta 250 €, slovom dvestopäťdesiat eur,

b/ zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov,

- odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o priestupku ...“

a časť textu č. 3: „ ... uhradiť trovy konania vo výške 33 €. ...“ sa v y p ú š ť a n a h r a d z u j e časťou textu č. 3: „ ... uhradiť trovy konania vo výške 16 €....“.

V ďalšej časti žalovaný odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. Z prvostupňového rozhodnutia pre odvolací súd vyplýva, že žalobca ako páchatel' bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 372/1990 Zb.“).

Prvostupňový orgán pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca dňa 04.04.2013 v čase o 03.15 hodine ako vodič ľahanej jazdnej súpravy a to ťahača tov. zn. A., ev. č.: L. a návesu tov. zn.: I., ev. č. L. (ďalej na účely rozsudku len „jazdná súprava“) za ťažným vozidlom továrenskej značky T. XXX, evidenčné číslo: J. T. (ďalej na účely rozsudku len „ťažné vozidlo“), ktoré viedol vodič pán N. J., sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, následkom čoho po prejazde ľavotočivej zákruty na priamom úseku cesty pravými kolesami jazdnej súpravy prešiel za pravú krajnicu, pričom nedbal na zvýšenú opatrnosť, následkom čoho došlo k stiahnutiu jazdnej súpravy na pravú stranu, pričom aj napriek snahe žalobcu zabrániť stiahnutiu jazdnej súpravy do priekopy vytáčaním riadenia vozidla vľavo sa mu toto nepodarilo, a s jazdnou súpravou sa prevrátil na pravý bok po pravej strane v priekope v smere svojej jazdy, teda žalobca spôsobil dopravnú nehodu.

4. Pri hore uvedenej dopravnej nehode nedošlo k zraneniu osôb, iba k poškodeniu jazdnej súpravy na sumu asi 6.000,-- €, ku škode N. I. z Poľska, ktorá škoda je krytá poistením.

Žalobca týmto svojim konaním mal porušiť ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c), § 9 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 8/2009 Z. z.“).

5. Žalovaný s poukazom na zápisnicu o podaní vysvetlenia žalobcu zo 04.04.2013 (za prítomnosti tlmočníka z poľského do slovenského jazyka a opačne) konštatoval, že žalobca bol dňa 03.04.2013 pôvodne účastníkom dopravnej nehody, pri ktorej došlo k poškodeniu disku a pneumatiky ľavého predného kolesa jazdnej súpravy. Po výmene tohto kolesa vyskúšal riadenie vozidla a zistil, že pri vytáčaní kolies dochádza k zasekávaniu riadenia, avšak kolesá bolo možné vytočiť vpravo, aj vľavo.

Na mieste dopravnej nehody toto oznámil odťahovej službe s tým, že jeho jazdná súprava bude teda pomalou jazdou odtiahnutá na hraničný prechod Vyšný Komárnik - Barwinek. Po zapojení ťažnej tyče vyrazili smerom na Gíraltovce, pričom prešli cca 30 km pomalou jazdou (do 40 km/hod.) až pred most, kde vodič ťažného vozidla kontroloval, či môžu bezpečne prejsť. Na priamom úseku cesty za mostom žalobca zaregistroval, že jeho jazdnú súpravu ťahá na pravú stranu. Ihneď začal s volantom točiť doľava, čo sa už nedalo vykonať. Následne sa jazdná súprava prevrátila na pravý bok. Svoju výpoveď žalobca odmietol podpísať.

6. Pri posudzovaní miesta vzniku dopravnej nehody bolo zistené, že k dopravnej nehode došlo v priamom úseku cesty, t. j. v úseku cesty, v ktorom, aj keby došlo k technickej poruche, ktorá by mala ovplyvniť riadenie jazdnej súpravy do takej miery, že žalobca by nebol schopný svojim konaním ovplyvňovať jej smer, tak by sa o takejto poruche dozvedel až pri najbližšej zmene smeru jazdy jazdnej súpravy, t. j. pri najbližšej zákrute.

Zo spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že o spôsobe vzájomného dorozumievania boli vodiči dohodnutí a to zvukovým znamením (zápisnica o podaní vysvetlenia pána N. J. zo 04.04.2013). Z podaného odvolania a ani z iných písomností podaných účastníkom konania nevyplýva skutočnosť preukazujúca, že v čase tesne pred dopravnou nehodou účastník konania avizoval vodičovi vlečného vozidla vzniknutý problém.

7. Ďalej z fotodokumentácie miesta dopravnej nehody jednoznačne vyplýva, že ťažné vozidlo sa po dopravnej nehode nachádzalo celou svojou šírkou v pravom jazdnom pruhu, v smere jazdy, pričom jazdná súprava vedená žalobcom sa nachádzala na pravom boku, mimo cesty v priekope po pravej strane cesty.

Vzhľadom k tomu, že vodič ťažného vozidla viedol svoje vozidlo priamo, tak podľa žalovaného nemohol zaviniť, aby na priamom úseku cesty spôsobil to, že za ním idúca jazdná súprava, ktorá bola vlečená na tyči, zide mimo cesty vpravo do priekopy (podľa zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody 2,9 m vpravo - vzájomné postavenie vozidiel po dopravnej nehode).

8. Zo zápisnice o podaní vysvetlenia pani O. L., ktorá počas jazdy sedela na sedadle spolujazdca žalobcu, vyplýva, že po prvej dopravnej nehode sa žalobca s pracovníkmi odťahovej služby rozprávali o tom, že je nejaký problém s riadením. Pracovníci odťahovej služby mu mali povedať, že to nie je veľký problém a pomalou jazdou to vyriešia. Po začatí ťahania sa sledovaniu situácie v cestnej premávke nevenovala, nakoľko bola v šoku.

K druhej dopravnej nehode uvádza, že v čase, keď sa nakláňala nad ležadlom za sedadlami po fľašu minerálky, pocítila ako sa jazdná súprava nakláňa na pravú stranu a následne sa prevrátila na pravý bok. Na otázku, či videla svetlá ťažného vozidla, menovaná nevedela odpovedať. Rovnako ako žalobca zápisnicu o podaní vysvetlenia odmietla podpísať.

9. Zo zápisnice o podaní vysvetlenia pána N. J. zo dňa 04.04.2013 okrem iného vyplýva, že dňa 03.04.2013 po príchode na miesto dopravnej nehody (Šarišský Štiavnik) obhliadli poškodenú jazdnú

súpravu, na ktorej bola poškodená ľavá predná časť. Po prvotnom vyprostení jazdnej súpravy z priekopy ju odtiahli cca 300 m na parkovisko. Na mieste nehody vykonali opravu vzduchovej sústavy poškodenej jazdnej súpravy. Na parkovisku vymenili poškodené ľavé predné koleso a so žalobcom a po urgovaní majiteľa poškodeného vozidla, resp. šéfa spoločnosti, sa dohodli na odtiahnutí jazdnej súpravy na hraničný prechod.

Vodič poškodeného vozidla po výmene predného ľavého kolesa, ešte na parkovisku im povedal, že riadenie je vcelku v poriadku, avšak nebolo možné vytočiť úplne na pravú stranu. Následne sa pán J. dotazoval žalobcu, či bude možné odtiah vykonať, načo mu tento odpovedal, že to bude možné. Pred jazdou sa dohodli, že v prípade akéhokoľvek problému mu žalobca dá zvukové znamenie.

10. Po pripojení jazdnej súpravy za ťažné vozidlo pomocou tyče vyrazili pomalou rýchlosťou smerom na Giraltovce. Pán J. ťažné vozidlo zastavil až za obcou Miňovce pred mostom, aby sa presvedčil, či môžu bezpečne cez neho prejsť. Po vyhodnotení situácie pokračovali v jazde, pričom za mostom na priamom úseku cesty registroval, že boli predchádzaní osobným motorovým vozidlom. Na uvedenom priamom úseku cesty zacítil trhnutie, na čo reagoval znížením rýchlosti jazdy a v spätných zrkadlách registroval, že došlo k prevráteniu ťahanej jazdnej súpravy.

Po prevrátení jazdnej súpravy bol žalobcom obvinený, že musel preradiť a že jemu trhlo s vozidlom. Ďalej pán J. uviedol, že rýchlostné stupne nepreradzoval a jeho konaním nedošlo k trhnutiu vozidiel, a že s ťažným vozidlom jazdil v pravom jazdnom pruhu ľavou časťou vozidla pri stredovej čiare a tak, ako je zadokumentované na fotodokumentácii z miesta dopravnej nehody, pričom zadná časť ťažného vozidla bola mierne potiahnutá vpravo. Na ťažnom vozidle boli rozsvietené stretávacie svetlá a nevie, že by zadné svetlá boli nefunkčné. Na ťahanej jazdnej súprave boli rozsvietené parkovacie svetlá, počas jazdy neregistroval dohodnuté zvukové znamenie.

11. Ďalej k veci dopravnej nehody bol vypočutý pán X., D. H., znalec v odbore doprava cestná, odvetvie nehody v cestnej doprave, technický stav cestných vozidiel a odhad hodnoty cestných vozidiel. Menovaný do zápisnice o podaní vysvetlenia zo 04.04.2013 okrem iného uviedol, že vizuálnou obhliadkou riadenia jazdnej súpravy dospel k záveru, že jej riadenie nejavilo známky vonkajšieho poškodenia, resp. nefunkčnosti riadenia.

Na mieste dopravnej nehody nebolo možné vyskúšať funkčnosť riadenia. To, že technická závada na jazdnej súprave nebola príčinou dopravnej nehody, vyplýva žalovanému zo záverov odborného vyjadrenia, kde znalec na otázku č. 4 odpovedal, že:

„Ťahaná súprava bola vlečená cca 23,5 km od Šarišského Štiavniku do miesta dopravnej nehody. Na danom úseku je cca 54 zákrut, resp. miesta, kde vodič ťahaného návesu musel vytočiť volant mimo priameho úseku cesty. Za tento čas ako vo svojej výpovedi uvádzajú vodiči ťahaného a vlečného vozidla, ani raz vodič Q. nepoužil dohodnuté znamenie na zastavenie súpravy z dôvodu podozrenia na nesprávnu funkciu riadenia. Z technického hľadiska je táto vzdialenosť s takým počtom zákrut dostatočne postačujúca na to, aby sa skrytá vada na riadení do miesta dopravnej nehody preukázala.“

12. Následne žalovaný dospel k záveru, že v prejednávanej veci je nesporné, že hoci žalobca vedúc jazdnú súpravu bol ťahaný prostredníctvom ťažnej tyče ťažným vozidlom, tak v zmysle § 34 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. je nepochybné, že žalobca počas takejto jazdy mal povinnosti, ktoré pre neho ako vodiča vyplývali zo zák. č. 8/2009 Z. z., teda, aj keď ním vedená jazdná súprava bola ťahaná pomocou ťažnej tyče, svojim konaním vo vozidle mohol a najmä bol povinný počas jazdy ovplyvňovať smer svojej jazdy. Podľa § 34 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení motorové vozidlo sa smie vliecť len vtedy, ak má účinné riadenie a brzdy; povinnosti podľa § 4 ods. 1 a 2 sa vzťahujú aj na vodiča vlečeného motorového vozidla. Vodiči vlečeného a vlečného motorového vozidla sú povinní vopred sa dohodnúť na spôsobe dorozumievania počas jazdy.

13. Tvrdeniu žalobcu, že jeho jazdná súprava nebola spôsobilá v dôsledku predchádzajúcej dopravnej

nehody na jazdu (ťaháč žalobcu mal poškodené riadenie a brzdy), o čom informoval na mieste políciu aj odťahovú službu, žalovaný vyhodnotil ako rozporné s jeho samotným vyjadrením do zápisnice o podaní vysvetlenia zo 04.04.2013, kde uviedol, že kolesá bolo možné vytočiť vpravo ako aj vľavo a na mieste dopravnej nehody sa s odťahovou službou dohodol, že jeho jazdná súprava bude odtiahnutá na hraničný priechod.

O súhlase žalobcu s odťahom svedčí aj jeho ďalšie vyjadrenie, v ktorom uvádza, že po zapojení ťažnej tyče takto prešli cca 30 km od miesta dopravnej nehody.

14. K ďalšej námietke žalobcu, že k danej dopravnej nehode došlo neodborným zabezpečením odťahovej služby, pričom podľa jeho názoru malo byť vozidlo odtiahnuté na podvozku a pred odťahom mal byť náklad (t. j. mrazené mäso) preložený, žalovaný zdôraznil, že výber konkrétnej firmy vykonávajúcej odťah vozidla a zároveň jeho prevedenie je v kompetencii účastníka dopravnej nehody, t. j. v prejednávanej veci žalobcu.

15. Žalovaný zdôraznil, že vylúčením technickej poruchy na riadení jazdnej súpravy vozidla, ako aj vylúčením konania vodiča ťažného vozidla vo vzťahu k zodpovednosti za zavinenie dopravnej nehody, je potom jednoznačnou príčinou dopravnej nehody konanie žalobcu počas vlečenia jeho jazdnej súpravy.

16. K návrhu žalobcu vo vzťahu k predloženiu spisového materiálu súdnemu znalcovi z príslušného odboru odvolací správny orgán opätovne uvádza, že na mieste dopravnej nehody bol prítomný aj znalec pán X.. D. H..

Z uvedeného dôvodu žalovaný zamietol vykonanie tohto návrhu s odôvodnením, že jeho vykonanie by rovnako ako vyššie uvedené návrhy neprispelo k spoľahlivejšie zistenému stavu veci.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

17. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal žalobu z 20.08.2013 na Krajský súd v Prešove.

18. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

19. Následne krajský súd s poukazom na ustanovenia § 244 ods. 3, § 247 ods. 1, § 249 v spojení s § 250j O.s.p., § 3, § 4 ods. 1 písm. c) a odsek 3, § 9 ods. 2, § 22 ods. 1 písm. g) ako aj § 34 ods. 1 a 2 zák. č. 372/1990 Zb. zdôraznil, že žalobca brojí proti zavineniu dopravnej nehody a že správny orgán vo veci nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie, dopravná nehoda bola spôsobená spôsobom realizácie odťahu jeho motorového vozidla, ktorá nebola adekvátna ťahaného nákladu a nesprávnym spôsobom jazdy ťažného vozidla.

Čo sa týka návrhu žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania, tak krajský súd vyslovil názor, že vo vzťahu k funkčnosti riadenia jazdnej súpravy je toto nereálne vzhľadom na odstup času a navyše jazdná súprava bola odtiahnutá na územie Poľskej republiky.

20. Ďalej sa stotožnil názorom žalovaného, že žalobca mal od počiatku možnosť posúdiť, či navrhnutý spôsob vlečenia jazdnej súpravy aj s ohľadom na jej náklad (20 rokov vodičom kamiónovej dopravy) je správny a nesúhlasiť s ním. Na mieste dopravnej nehody je priamy úsek cesty a z odborného stanoviska znalca jednoznačne vyplýva, že ťahanie jazdnej súpravy na miesto dopravnej nehody trvalo cca 1 hod. a

10 minút. Po prejení mosta až do miesta dopravnej nehody prešlo cca 1 minúta, kde sa súprava pohybovala rýchlosťou cca 24 km/hod., kedy z dosiaľ nezistených príčin došlo k opusteniu vozovky jazdnej súpravy a následne sa táto súprava prevrátila na pravú stranu, kde bolo cca 1 meter až 2 metre ešte ťahané ťažným vozidlom.

Podľa znalca, ak by žalobca v momente opustenia vozovky zareagoval vytočením volantu doľava, s najväčšou pravdepodobnosťou by sa dokázal dostať, resp. vyjsť s návesom na vozovku.

21. V ďalšej časti odborného posudku znalec posúdil techniku jazdy jazdnej súpravy. Uviedol, že jazdná súprava bola vlečená cca 23,5 km do miesta dopravnej nehody, pričom na danom úseku je cca 54 zákrut, resp. miest, kde žalobca musel vytočiť volant mimo priameho úseku cesty. Za tento čas, ako vo svojej výpovedi uvádzajú tak vodič ťažného vozidla ako aj žalobca, ani raz žalobca nepoužil dohodnuté znamenie na zastavenie jazdnej súpravy z dôvodu podozrenia na nesprávnu funkciu riadenia. Z technického hľadiska je táto vzdialenosť s takým počtom zákrut dostatočne postačujúce na to, aby sa skrytá vada na riadení preukázala.

Ďalej znalec podotkol, že dopravná nehoda zjdením, resp. opustením ťahanej jazdnej súpravy mimo vozovku sa stala na priamom úseku cesty, kde žalobca nemal dôvod na podstatnú zmenu riadenia, pričom dôležité je aj to, že ťažné vozidlo ostalo stáť v strede vo svojom jazdnom pruhu, a preto možno vylúčiť nesprávnu techniku jazdy vodiča ťažného vozidla.

22. Preto sa krajský súd nestotožnil s námietkou žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave. Takisto ako neopodstatnenú námietku vyhodnotil argumentáciu o nefunkčnosti riadenia, pretože k dopravnej nehode došlo na priamom úseku cesty, a teda povinnosťou žalobcu ako vodiča bolo iba udržiavať priamy smer jazdy vlečenej jazdnej súpravy.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

23. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 17.04.2014 (č. l. 65) proti celému rozsudku krajského súdu žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uplatnil nasledujúce odvolacie dôvody:

- súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel tak na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V súvislosti s uvedeným žalobca odôvodnenie krajského súdu týkajúce sa argumentácie žalobcu o nefunkčnosti riadenia jazdnej súpravy žalobca odmietol s tým, že iba na základe znaleckého posudku je možné spoľahlivo zistiť skutkový stav a príčiny vzniku dopravnej nehody. Preto požiadal o predloženie spisu súdnemu znalcovi z príslušného odboru za účelom súdenia správnosti odťahu zo strany TRUCK CENTRUM Košice, s.r.o., a použitia technického vybavenia pri uvedenom odťahu (viď § 34 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z.).

24. Záverom žalobca požadoval zmenu rozsudku krajského súdu tak, že zruší napadnuté rozhodnutie, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a prizná žalobcovi náhradu trov konania vo vyčíslenej výške 83,89 €.

B)

25. Prostredníctvom svojho vyjadrenia z 05.05.2014 (č. l. 74) žalovaný zdôraznil, že

sa v plnej miere stotožňuje s rozhodnutím krajského súdu,

k obsahu podaného odvolania a opakovaným tvrdeniam, resp. námietkam žalobcu zastáva nemenné stanovisko a zároveň trvá na všetkých skutočnostiach uvedených v napadnutom rozhodnutí, ako aj vo vyjadrení z 23.10.2013 k žalobe,

k námietkam žalobcu vo vzťahu k predloženiu spisu znalcovi za účelom posúdenia správnosti odťahu žalovaný opakovane poukazuje na vzdialenosť, ktorú žalobca s vozidlom prešiel, k námietke žalobcu, ktorou poukazuje na ustanovenie § 34 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. uvádza, že citované ustanovenie zákona sa týka vlečenia vozidla, avšak výlučne v prípade, že vlečené vozidlo má účinné brzdy a riadenie.

26. Záverom žalobca navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil rozsudok krajského súdu.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250i ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na skutočnosť, že preverovanie zákonnosti rozhodnutia o uloženej sankcii vyžaduje od správneho súdu konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v odvolacom konaní senát vzhľadom na charakter napadnutého rozhodnutia nepovažoval za potrebný) a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

28. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je rozsudok krajského súdu o nevyhovení žalobe a o jej zamietnutí, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

29. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je procesná otázka, či na posúdenie správnosti odťahu jazdnej súpravy je nutné predložiť súdny spis znalcovi z príslušného odboru alebo je na toto oprávnený aj priestupkový orgán. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

30. Po preverení okruhu účastníkov a podmienok konania v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku

krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej skutkovej otázke.

31. Predovšetkým Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania v svojej podstate predstavuje tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplýva argumentácia, ktorá by vytykala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

32. Ako už bolo vyššie uvedené (viď bod č. 29), hlavnou odvolacou námietkou žalobcu je nesúhlas so zistením skutkového stavu veci krajským súdom, pretože tento nevykonal navrhnuté dôkazy - konkrétne neustanovil znalca z príslušného odvetvia a odboru na posúdenie spornej správnosti odťahu jazdnej súpravy žalobcu a použitia technického vybavenia uvedenou slovenskou spoločnosťou pri uvedenom odťahu.

V uvedenej súvislosti žalobca poukázal na ustanovenie § 34 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z. z. o podmienkach na vlečenie motorového vozidla.

33. V tejto súvislosti Najvyšší súd zdôrazňuje, že si je vedomý, že aj priestupkové konanie je vo všeobecnosti viazané zásadami správneho konania (viď subsidiárne pôsobiace ustanovenie § 52 zák. č. 372/1990 Zb.) v tom rozsahu, ako ich ustanovuje Správny poriadok najmä prostredníctvom svojho ustanovenia § 3. Predovšetkým zásada legality, materiálnej pravdy ako aj dvojínštančnosti správneho konania, ktorá vyjadruje kontinuitu správneho konania až do právoplatnosti rozhodnutia, umožňujú (viď § 59 ods. 1 Správneho poriadku) odvolaciemu správne orgánu vykonať celkový prieskum napadnutého rozhodnutia a s tým súvisiacu nápravu zistených väd prvostupňového rozhodnutia, napríklad doplnením doterajšieho konania, prípadne zistené vady inak odstráni.

34. Najvyšší súd sa potiaľ stotožňuje s argumentáciou žalobcu, že základným predpokladom na vydanie zákonného rozhodnutia správneho orgánu je spoľahlivé (t. j. tak vierohodné zistenie, ktoré nepripúšťa pochybnosti) zistenie skutkového stavu.

Avšak nie všetky skutkové situácie v priestupkovom konaní si vyžadujú, aby správny orgán nariadil znalecké dokazovanie v zmysle § 36, hoci by tak v zmysle zásady súčinnosti mal správny orgán konať. Zásada materiálnej pravdy spolu s ustanovením § 32 ods. 1 Správneho poriadku tiež ukladá správne orgánu povinnosť úplnosti zistenia skutkového stavu, a za tohto stavu je oprávnený aj odmietnuť podklady, ktoré účastník z pohľadu správneho orgánu navrhuje nadbytočne.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 36 Správneho poriadku platí, že ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca.

35. Z priloženého priestupkového spisu č. ORPZ-SK-ODI3-39/2013-P (str. 2 až 32) je zrejmé, že prvostupňový orgán požiadavke žalobcu na ustanovenie znalca nepriamo vyhovel, nakoľko do priestupkového konania bol prizvaný pán X.. D. H., ktorý ako znalec pre odbor Doprava cestná odvetvie: Nehody v cestnej doprave, Technický stav cestných vozidiel, Odhad hodnoty cestných vozidiel vypracoval odborné vyjadrenie č. 8/2013 zo dňa 04.04.2013.

V uvedenom odbornom vyjadrení bola znalcomi jeho úloha vymedzená prostredníctvom šiestich otázok, ktoré podľa názoru Najvyššieho súdu komplexne pokryli odborné posúdenie situácie pred dopravnou nehodou, jej následného priebehu, analýzy jej príčin ako aj dôsledkov dopravnej nehody.

36. Najvyšší súd sa tiež stotožňuje so záverom žalobcu, že znalec nedostal otázku, aby posúdil hore uvedenú správnosť odťahu jazdnej súpravy žalobcu a použitia technického vybavenia uvedenou slovenskou spoločnosťou pri uvedenom odťahu.

V súvislosti s touto otázkou Najvyšší súd poukazuje na všeobecnú povinnosť vodiča, a to aj jazdnej súpravy, použiť na jazdu to vozidlo, ktoré možno prevádzkovať v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. v cestnej premávke, a to bezpečne nielen voči sebe ale aj ostatným účastníkom premávky, a ďalej ktoré nevyklučuje spoľahlivé vedenie vozidla. Práve po škodových udalostiach alebo dopravných nehodách je kladená zodpovednosť na vodiča, aby zvážil na základe svojho vodičského oprávnenia a s tým nadobudnutých vedomostí, či je alebo nie je jeho vozidlo v takom technickom stave, že naďalej spĺňa uvedené kritériá na samostatnú spoľahlivú a bezpečnú, hoci obmedzenú jazdu na miesto opravy. V opačnom prípade sa vozidlo môže stať prekážkou cestnej premávky a je nutné potom postupovať v zmysle § 43 zák. č. 8/2009 Z. z.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) a c) zák. č. 8/2009 Z. z. v citovanom znení vodič je povinný

a) použiť na jazdu len vozidlo, ktoré možno prevádzkovať v cestnej premávke,

c) venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke,

37. Osobitným prípadom riešenia dôsledkov dopravnej nehody je vlečenie dopravnou nehodou poškodeného vozidla či jazdnej súpravy pri splnení podmienok uvedených zákonodarcom v ustanovení § 34 zák. č. 8/2009 Z. z. (viď bod č. 12).

Najvyšší súd však na tomto mieste musí zdôrazniť, že žalobca sa mylne domnieva, že zodpovednosť za preverenie splnenia zákonnej podmienky účinného riadenia vlečeného vozidla (v prejednávanej veci jazdnej súpravy) a jej bŕzd ležala v zmysle citovaného ustanovenia na vodičovi ťažného vozidla T.. Naopak, stále vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia išlo o zodpovednosť žalobcu ako vodiča vlečenej jazdnej súpravy, ktorý k splneniu týchto podmienok mal zaujať jasný postoj. Rovnako mal minimálne vizuálne vyhodnotiť, či pristavené ťažné vozidlo je vôbec spôsobilé (výkon, vyhotovenie, ťažné zariadenie) na vlečenie jeho jazdnej súpravy. Za týchto okolností nie je možné zodpovednosť za vyriešenie týchto otázok s odstupom času preniesť na znalca.

38. Tým ale zodpovednosť žalobcu ako vodiča vlečenej jazdnej súpravy nekončila, a bolo jeho trvajúcou povinnosťou počas vlečenia za ťažným vozidlom priebežne vyhodnocovať účinnosť riadenia ako aj bŕzd, ale nakoľko závadou tvrdenou žalobcom malo byť riadenie, tak sa Najvyšší súd sústreďí na tento prvok vozidla. Obaja vodiči sa zhodli, že ich rýchlosť vlečenia nepresiahla zákonom stanovenú hranicu 60 km/hod. a ani nepresiahla rýchlosť 40 km/hod. (viď zápisnica o podaní vysvetlenia žalobcom). Počas vlečenia jazdnej súpravy cez 54 zákrut (str. 12 odborného posudku znalca), ktoré trvalo cca 1 hodinu žalobca ani raz nepoužil dohodnuté znamenie na zastavenie jazdnej súpravy z dôvodu podozrenia na nesprávnu funkciu riadenia, t. j. ani raz nenadobudol dojem na svoje 20 ročné vodičské skúsenosti, že riadenie jazdnej súpravy nie je pri danej rýchlosti, profilu a členitosti cesty neúčinné. Podľa znalca: „z technického hľadiska je táto vzdialenosť s takým počtom zákrut dostatočne postačujúca na to, aby sa skrytá vada na riadení preukázala. "

Za tejto situácie Najvyšší súd súhlasí so záverom krajského súdu, kedy tento súd potvrdil záver žalovaného, že námietka žalobcu vo vzťahu k nefunkčnosti riadenia je neopodstatnená, pretože k dopravnej nehode došlo na priamom úseku cesty, a teda povinnosťou žalobcu ako vodiča vlečenej jazdnej súpravy bolo iba udržiavať priamy smer jazdy svojho vozidla, resp. túto nemožnosť okamžite signalizovať vodičovi ťažného vozidla v inkriminovanom priamom úseku cesty. Skutočnosť, že ani na tomto mieste žalobca nenadobudol dojem o nefunkčnosti riadenia svojho vozidla a že toto nesignalizoval vodičovi ťažného vozidla, potvrdzuje znalec v svojich odpovediach na otázky č. 1, 3 až 5 s tým, že explicitne pripustil vysokú pravdepodobnosť znaleckého záveru, že „Ak by v momente dostania sa ťahanej návesovej súpravy mimo vozovku na krajinu vodič ťahanej súpravy zareagoval vytočením volantu doľava [ktorého nefunkčnosť znalec nemohol potvrdiť], s najväčšou pravdepodobnosťou by sa dokázal dostať, resp. vyjsť s návesom na vozovku.“

39. Preto Najvyšší súd musel vyhodnotiť všetky odvolacie námietky žalobcu ako irelevantné.

V.

40. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že konanie žalobcu naplnilo všetky znaky skutkovej podstaty priestupku, ktoré je mu kladené za vinu.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

41. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

42. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v odvolacom konaní sa nepotvrdilo.

43. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť. Toto už objasnil vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).